

Resource: Termini muhimu (unfoldiWord)

unfoldiWord® Translation Words © 2022 unfoldiWord. Released under CC BY-SA 4.0 license. unfoldiWord® Translation Words has been adapted in the following languages: Tok Pisin, Arabic (عَرَبِيٌّ), French (Français), Hindi (हिन्दी), Indonesian (Bahasa Indonesia), Portuguese (Português), Russian (Русский), Spanish (Español), Swahili (Kiswahili), and Simplified Chinese (简体中文) from unfoldiWord® Translation Words © 2022 unfoldiWord. Released under CC BY-SA 4.0 license by Mission Mutual

Termini muhimu (unfoldingWord)

O

Obadia

Uhalisia:

Obadia alikuwa nabii wa Agano la Kale aliyetoa unabii dhidi ya watu wa Edomu, ambao walikuwa wazao wa Esau. Pia, kulikuwa na wanaume wengine wengi waliitwa Obadia katika Agano la Kale.

- Kitabu cha Obadia ni kitabu kifupi zaidi katika Agano la Kale na kinaneleza unabii ambao Obadia alipokea kupitia maono kutoka kwa Mungu.
- Haijulikani wazi ni lini Obadia aliishi na kutoa unabii. Inawezekana ilikuwa wakati wa utawala wa Yehoramu, Ahazia, Yoashi, na Athalia walipotawala Yuda. Manabii Danieli, Ezekieli, na Yeremia pia huenda walikuwa wanatoa unabii wakati wa sehemu ya kipindi hiki.
- Obadia huenda aliishi katika kipindi cha baadaye, wakati wa utawala wa Mfalme Sedekia na utumwa wa Babeli.
- Wanaume wengine waliitwa Obadia walijumuisha mzao wa Sauli, Mgadi ambaye alikuwa mmoja wa watu wa Daudi, msimamizi wa ikulu ya Mfalme Ahabu, afisa wa Mfalme Yehoshafati, mtu ambaye alisaidia katika ukarabati wa hekalu wakati wa Mfalme Yosia, na Mlawi ambaye pia alikuwa mlinzi wa langi wakati wa Nehemia.
- Huenda mwandishi wa kitabu cha Obadia alikuwa mmoja wa watu hawa.

(Pendekezo la Tafsiri: Tafsiri Majina)

(Tazama pia: Ahabu, Babeli, Daudi, Edomu, Esau, Ezekieli, Danieli, Gadi, Yehoshafati, Yosia, Mlawi, Sauli Agano la Kale (OT), Sedekia)

Marejeleo ya Biblia:

- [1 Mambo ya Nyakati 3:21](#)
- [1 Mambo ya Nyakati 8:38-40](#)
- [Ezra 8:8-11](#)
- [Obadia 1:2](#)

Data ya Neno:

- Strong's: H5662

Ogu

Uhalisia:

Ogu ni jina la mtu, ambaye alikuwa mfalme wa Waamori na alitawala nchi ya Bashani.

- Waisraeli walimshinda Ogu pamoja na watu wake na ardhi yao.

(Mapendekezo ya Tafsiri: Jinsi ya Kutafsiri Majina)

(Tazama pia: Waamori, Bashani)

Marejeleo ya Biblia:

Data ya Neno:

- Strong's:

Okoa

Ufanuzi:

Neno "okoa" linamaanisha kumzuia mtu asipate kitu kibaya au chenye madhara. Kuwa "salama"

kunamaanisha kulindwa dhidi ya madhara au hatari.

- Kwa maana ya kimwili, watu wanaweza kuokolewa au kuokolewa kutokana na madhara, hatari, au kifo.
- Kwa maana ya kiroho, ikiwa mtu ameokolewa, basi Mungu, kupitia kifo cha Yesu msalabani, amemsamehe na kumwokoa asiadhibiwe kuzimu kwa dhambi zake.
- Watu wanaweza kuokoa au kuwaokoa watu kutoka kwa hatari, lakini ni Mungu peke yake anayeweza kuwaokoa watu kutoka kwa adhabu ya milele kwa dhambi zao.

Neno "okovu" linahusiana na kuokolewa au kuokolewa kutoka kwa uovu na hatari.

- Kwenye Biblia, "okovu" kwa kawaida hurejelea ukombozi wa kiroho na wa milele unaotolewa na Mungu kwa wale wanaotubu dhambi zao na kumwamini Yesu.
- Biblia pia inazungumzia kuhusu Mungu kuwaokoa au kuwakomboa watu wake kutoka kwa maadui wao wa kimwili.

Mapendekezo ya Tafsiri:

- Njia za kutafsiri "okoa" zinaweza kujumuisha "komboa" au "hifadhi kutoka kwa madhara" au "toa kutoka kwenye hatari" au "zua kutoka kufa."
- Kwenye usemi "yeyote atakaye kuokoa maisha yake," neno "okoa" linaweza pia kutafsiriwa kama "kuhifadhi" au "kulinda."
- Neno "salama" linaweza kutafsiriwa kama "kulindwa dhidi ya hatari" au "katika mahali ambapo hakuna kitu kinachoweza kudhuru."
- Neno "okovu" linaweza pia kutafsiriwa kwa kutumia maneno yanayohusiana na "okoa" au "okoa," kama vile "Mungu kuwaokoa watu wake (kutokana na kuadhibiwa kwa dhambi zao)" au "Mungu kuwaokoa watu wake (kutokana na maadui wao)."
- "Mungu ni okovu wangu" inaweza kutafsiriwa kama "Mungu ndiye anayeokoa mimi."
- "Mtatoka maji kutoka kwenye visima vya wokovu" inaweza kutafsiriwa kama "Mtarejeshwa kama kwa maji kwa sababu Mungu anawaokoa."

(Tazama pia: msalaba, toa, adhibu, dhambi, Mwokozi)

Marejeleo ya Biblia:

- [Mwanzo 49:18](#)
- [Mwanzo 47:25-26](#)
- [Zaburi 80:3](#)
- [Yeremia 16:19-21](#)
- [Mika 6:3-5](#)
- [Luka 2:30](#)
- [Luka 8:36-37](#)
- [Matendo 4:12](#)
- [Matendo 28:28](#)
- [Matendo 2:21](#)
- [Warumi 1:16](#)
- [Warumi 10:10](#)
- [Waefeso 6:17](#)
- [Wafilipi 1:28](#)
- [1 Timotheo 1:15-17](#)
- [Ufunuo 19:1-2](#)

Mifano kutoka kwa hadithi za Biblia:

- **9:8** Mose alijaribu **kuokoa** ndugu yake Mwisraeli.
- **11:2** Mungu alitoa njia ya **kuokoa** mtoto wa kwanza wa yejote atakayemwamini.
- **12:5** Mose aliwaambia Waisraeli, "Acheni kuogopa! Mungu atapigania ninyi leo na **kuwakoa**."
- **12:13** Waisraeli walisifu kwa nyimbo nyingi ili kusherehekeea uhuru wao mpya na kumtukuza Mungu kwa sababu **aliwakowa** kutoka kwa jeshi la Wamisri.
- **16:17** Mfumo huu ulijirudia mara nyingi: Waisraeli wangefanya dhambi, Mungu angewadhibu, wangejuta, na Mungu angepeleka mkombozi **kuwaokoa**.

- **44:8** "Mulimchoma msalabani Yesu, lakini Mungu alimfufua tena kutoka kwa wafu! Mulimkataa, lakini hakuna njia nyingine ya **kuokolewa** isipokuwa kupertia nguvu za Yesu!"
- **47:11** Mlinzi wa gereza alitetemeka alipopiga magoti mbele ya Paulo na Silasi na akauliza, "Nifanyeje ili **niokolewe?**" Paulo akajibu, "Amini katika Yesu, Bwana, na wewe na familia yako mtakuwa **okolewa.**"
- **49:12** Matendo mema hayawezi **kukuokoa.**
- **49:13** Mungu **atawaokoa** wote wanaomwamini Yesu na kumkubali kama Bwana wao. Lakini **hataokoa** mtu yejote asiyemwamini.

Data ya Neno:

- Strong's: H0983, H2421, H2502, H3444, H3467, H3468, H4190, H4422, H4931, H5338, H6308, H6403, H7682, H7951, H7965, H8104, H8199, H8668, G08030, G08040, G08060, G12950, G15080, G49820, G49910, G49920, G51980

Ole

Ufanuzi:

Neno "ole" linamaanisha hisia za kuu za dhiki. Pia linatoa onyo kwamba mtu atakumbana na matatizo makubwa.

- Kirai "ole wake" unafuatiwa na onyo kwa watu kwamba watapata mateso kama adhabu kwa dhambi zao.
- Katika sehemu kadhaa katika Biblia, neno "ole" linarejelewa mara kadhaa, ili kusisitiza hukumu mbaya sana.
- Mtu anayesema "ole wangu" au "ole kwangu" anaeleza huzuni kuhusu mateso makali.

Mapendekezo ya Tafsiri:

- Kulingana na muktadha, neno "ole" linaweza pia kutafsiriwa kama "huzuni kuu" au "huzuni" au "janga" au "maafa."
- Njia nydingine za kutafsiri kirai "Ole wa (jina la mji)" zinaweza kujumuisha, "Jinsi itakavyokuwa mbaya kwa (jina la mji)" au "Watu katika (mji huo) wataadhibiwa vikali" au "Watu hao watateseka sana."
- Kauli, "Ole wangu!" au "Ole kwangu!" inaweza kutafsiriwa kama "Nina huzuni kiasi gani!" au "Nina huzuni sana!" au "hii ni mbaya kwangu!"
- Kauli "Ole wako" inaweza pia kutafsiriwa kama "Utateseka sana" au "Utapata matatizo makubwa."

Marejeleo ya Biblia:

- [Ezekieli 13:17-18](#)
- [Ole wao wanaojenga mji kwa damu, na kuimarisha mji kwa uovu!](#)
- [Isaya 31:1-2](#)
- [Yeremia 45:1-3](#)
- [Yuda 1:9-11](#)
- [Luka 6:24](#)
- [Luka 17:1-2](#)
- [Mathayo 23:23](#)

Data ya Neno:

- Strong's: H0188, H0190, H0337, H0480, H1929, H1945, H1958, G37590

Omba

Ufanuzi:

Neno "omba" linamaanisha kumwomba mtu kitu kwa haraka.

- Mara nyingi watu huomba au kusihii wanapohitaji kitu kwa nguvu, lakini hawajui kama mtu mwingine atawapa kile wanachoomba.
- Kulingana na muktadha, neno hili linaweza kutafsiriwa kama "kuomba" au "kuuliza kwa haraka."

(Tazama pia: omba)

Marejeleo ya Biblia:

Mifano kutoka kwa hadithi za Biblia:

- **10:4** Mungu alituma vyura kote Misri. Farao **alimwomba** Mose awaondoe vyura.
- **29:8** "Mfalme alimwita mtumishi na kusema, 'Wewe mtumishi mwovu! Nilisamehe deni lako kwa sababu **uliniomba**.'"
- **32:7** Pepo **waliomba** Yesu, "Tafadhali usitufukuze kutoka katika eneo hili!" Kulikuwa na kundi la nguruwe wakilisha kwenye kilima cha karibu. Kwa hiyo, pepo **waliomba** Yesu, "Tafadhali ututumie kwa nguruwe badala yake!"
- **32:10** Adamu ambaye alikuwa na pepo **aliomba** kwenda pamoja na Yesu.
- **35:11** Baba yake alitoka nje na **kumsiki** aje kusherehekeea nao, lakini alikataa.

Data ya Neno:

- Strong's:

Omba

Ufanuzi:

Maneno "kuomba" na "ombi" yanahusu kuzungumza na Mungu. Maneno haya pia hutumika kumaanisha watu wanaojaribu kuzungumza na mungu bandia.

- Watu wanaweza kuomba kimya
kimya, wakiongea na Mungu kwa
mawazo yao, au wanaweza kuomba
kwa sauti, wakiongea na Mungu kwa
sauti zao. Wakati mwingine maombi
huandikwa, kama vile Daudi
alipoandika maombi yake katika
Kitabu cha Zaburi.
- Maombi yanaweza kujumuisha
kumwomba Mungu rehema, msaada
kwa tatizo, na hekima katika kufanya
maamuzi.
- Mara nyingi watu humwomba Mungu
awaponye watu amba ni wagonjwa
au wanaohitaji msaada wake kwa njia
nyingine.
- Watu pia humshukuru na kumsifu
Mungu wanapomwomba.
- Kuomba kunajumuisha kukiri dhambi
zetu kwa Mungu na kumwomba
atusamehe.
- Kuzungumza na Mungu wakati
mwingine huitwa "kuwasiliana" naye
huku roho yetu ikiwasiliana na roho
yake, tukishiriki hisia zetu na
kufurahia uwepo wake.
- Neno hili linaweza kutafsiriwa kama
"kuongea na Mungu" au "kuwasiliana
na Mungu." Tafsiri ya neno hili
inapaswa kujumuisha kuomba kimya
kimya.

(Tazama pia: mungu bandia, samehe, sifa)

Marejeleo ya Biblia:

- [1 Wathesalonike 3:9](#)
- [Matendo 8:24](#)
- [Matendo 14:26](#)
- [Wakolosai 4:4](#)
- [Yohana 17:9](#)
- [Luka 11:1](#)
- [Mathayo 5:43-45](#)
- [Mathayo 14:22-24](#)

Mifano kutoka katika hadithi za Biblia:

- **6:5** Isaka **aliomba** kwa ajili ya Rebeka, na Mungu alimruhusu kupata mimba ya mapacha.
- **13:12** Lakini Mose **aliomba** kwa ajili yao, na Mungu alisikiliza **ombi** lake na hakuwaharibu.
- **19:8** Kisha manabii wa Baali **waliomba** kwa Baali, “Tusikie, Ee Baali!”
- **21:7** Makuhani pia **waliomba** kwa Mungu kwa ajili ya watu.
- **38:11** Yesu aliwaambia wanafunzi wake **kuomba** ili wasije wakaingia katika majaribu.
- **43:13** Wanafunzi waliendelea kusikiliza mafundisho ya mitume, walikaa pamoja, walikula pamoja, na **waliomba** pamoja.
- **49:18** Mungu anakwambia **kuomba**, kusoma neno lake, kumwabudu pamoja na Wakristo wengine, na kuwaambia wengine kile alichokufanya.

Data ya Neno:

- Strong's: H0559, H0577, H1156, H2470, H3863, H3908, H4994, H6279, H6293, H6419, H6739, H7592, H7878, H7879, H7881, H8034, H8605, G01540, G11620, G11890, G17830, G20650, G21710, G21720, G38700, G43350, G43360

Omba Pesa

Ufafanuzi:

Inapotumika kwa maana hii, neno "omba" linamaanisha kumwomba mtu pesa au kitu muhimu kama chakula.

- "Muombaji" ni mtu ambaye mara kwa mara hukaa au kusimama mahali pa uma kuwaomba watu fedha.
- Ombaomba huomba pesa au chakula wapewe bure kama zawadi na hawatoi kazi au huduma nyingine yoyote badala ya pesa au chakula. Lugha yako inaweza kuwa na neno kwa mtu au shughuli kama hiyo.
- Kulingana na muktadha, neno hili linaweza kumaanisha "kuomba pesa hadharani" au "kuomba pesa mara kwa mara."

(Tazama pia: kuomba, kutoa sadaka)

Marejeleo ya Biblia:

Mifano kutoka kwenye hadithi za Biblia:

- **44:1** Siku moja, Petro na Yohana walikuwa wakielekea hekaluni. Walipofika karibu na lango la hekalu, walimwona mtu, ambaye alikuwa kiwete, akiomba pesa.

Data ya Neno:

- Strong's:

Omboleza

Ufafanuzi:

Maneno "omboleza" na "maombolezo" yanahuusu maonyesho makubwa ya huzuni, masikitiko, au majonzi.

- Mara nyingine hii inahusisha majuto makubwa kwa dhambi, au huruma kwa watu ambao wamekumbwa na maafa.
- Maombolezo yanaweza kujumuisha kuugua, kulia, au kutoa huzuni.

Mapendekezo ya Tafsiri:

- Neno "kuomboleza" linaweza kumaanisha "kuhuzunika sana," "kulia kwa huzuni," au "kuwa na huzuni."
- "Maombolezo" (au "ombolezo") yanaweza kufasiriwa kama "kulia kwa sauti kubwa na kulia," "huzuni kubwa," au "kilio cha huzuni," au "maombolezo ya huzuni."

Marejeleo ya Biblia:

- [Amosi 8:9-10](#)
- [Ezekieli 32:1-2](#)
- [Yeremia 22:18](#)
- [Ayubu 27:15-17](#)
- [Maombolezo 2:5](#)
- [Maombolezo 2:8](#)
- [Mika 2:4](#)
- [Zaburi 102:1-2](#)
- [Zekaria 11:2](#)

Data ya Neno:

- Strong's: H0056, H0421, H0578, H0592, H1058, H4553, H5091, H5092, H5594, H6088, H6969, H7015, H8567, G23540, G23550, G28700, G28750

Omboleza

Uhalisia:

Maneno "omboleza" na "maombolezo" yana rejea kuonyesha huzuni kubwa, kawaida ya kukabiliana na kifo cha mtu.

- Kwenye tamaduni nyingi, kuomboleza kunajumuisha tabia maalum za nje zinazoonyesha huzuni na majonzi haya.
- Waisraeli na makundi mengine ya watu katika nyakati za kale walionyesha maombolezo kwa kulia kwa sauti kubwa na kuomboleza. Pia walivaa mavazi magumu yaliyotengenezwa kwa nguo ya gunia na kuweka majivu juu yao.
- Waombolezaji wa kukodiwa, ambao kwa kawaida ni wanawake, wangepiga kelele na kulia kwa sauti kutoka wakati wa kifo hadi muda baada ya mwili kuzikwa kaburini.
- Kipindi cha kawaida cha maombolezo kilikuwa siku saba, lakini kinaweza kudumu hadi siku thelathini (kama kwa Mose na Aroni) au siku sabini (kama kwa Yakobo).
- Biblia pia hutumia neno hilo kwa njia ya mfano kuzungumzia "kuomboleza" kwa sababu ya dhambi. Hii inahusu kuhisi huzuni kubwa kwa sababu dhambi inaumiza Mungu na watu.

(Tazama pia: nguo ya gunia, dhambi)

Marejeleo ya Biblia:

- [1 Samweli 15:34–35](#)
- [2 Samweli 1:11](#)
- [Mwanzo 23:2](#)
- [Luka 7:31–32](#)
- [Mathayo 11:17](#)

Data ya Neno:

- Strong's: H0056, H0057, H0060, H0205, H0578, H0584, H0585, H1058, H1065, H1068, H1671, H1897, H1899, H4553, H4798, H5092, H5098, H5110, H5594, H6937, H6941, H8386, G23540, G28750, G36020, G39960, G39970

Omri

Uhalisia:

Omri alikuwa kamanda wa jeshi ambaye alikuwa mfalme wa sita wa Israeli.

- Mfalme Omri alitawala kwa miaka kumi na miwili katika mji wa Tirza.
- Kama wafalme wote wa Israeli kabla yake, Omri alikuwa mfalme mwovu sana ambaye aliwaongoza watu wa Israeli katika ibada ya sanamu zaidi.
- Omri pia alikuwa baba wa Mfalme Ahabu.

(Mapendekezo ya Tafsiri: Jinsi ya Kutafsiri Majina)

(Tazama pia: Ahabu, Waisraeli, Yeroboamu, Tirza)

Marejeleo ya Biblia:

- [2 Mambo ya Nyakati 22:1–3](#)

Data ya Neno:

- Strong's: H6018

Onya

Ufafanuzi:

Neno "onya" linamaanisha kutoa onyo au ushauri kwa mtu kwa uthabiti.

- Kawaida, "onya" inamaanisha kumshauri mtu kuepuka kufanya jambo fulani.
- Kwenye mwili wa Kristo, waumini wanafundishwa kuonyana ili kuepuka dhambi na kuishi maisha ya utakatifu.
- Neno "onya" linaweza kutafsiriwa kama "himiza mtu kuepuka dhambi" au "shinikiza mtu kuepuka dhambi."

Marejleo ya Biblia:

- [Nehemia 9:32–34](#)

Data ya Neno:

- Strong's: H2094, H5749, G35600, G38670, G55370